

ISRAEL

NIEUWS UIT

Nr. 06 - Juni 2005

Applaus voor terroristen
> Pagina 13

«De hel» op aarde
> Pagina 14

Poetin in Israël > Pagina 15

בית שלום
www.beth-shalom.nl

Geestelijke intifada in de Palestijnse kerken

Pagina 5

Geestelijke intifada in de Palestijnse kerken

Dit, met vriendelijke toestemming van de auteur afgedrukte artikel, is een bewerkte en licht ingekorte samenvatting van een voordracht, die dr. Gershon Nerel, tijdens een toogdag van de Messiaans-Joodse Vereniging in Yad Hashmonah (bij Jeruzalem), gehouden heeft. De daarin vervatte informatie is niet alleen hoogst actueel, maar ook van een bijzondere explosiviteit.

«Antizionisme is gelijk aan antisemitisme». Dat zei in 1967 Martin Luther King, die voor de burgerrechten van de zwarten in Amerika streed en daarom vermoord werd. Reeds 40 jaar geleden, toen men Zionisme als onwettig verklaarde, aarzelde hij niet te zeggen dat er geprobeerd wordt, het Jodendom in het algemeen en de staat Israël in het bijzonder, de legitimatie te ontzeggen. Vandaag dringt zich bij deze uitspraak de volgende aanvulling op: Antizionisme en een anti-Israëliëse instelling voeren gedwongen tot anti-Judaïsme en antisemitisme.

■ Dr. Gershon Nerel

Wie is een antisemiet? Vanzelfsprekend verklaart niemand zichzelf tot antisemiet en al helemaal niet, wanneer hij tot het semitische volksdeel behoort. Want dan zegt hij met recht: «Hoe kan ik antisemitisch zijn, wanneer ik toch zelf een semiet ben?» Ook in de kerken zal de individuele (naam-)christen dit verwijt verontwaardigd afwijzen. Maar wie zich als «enkel antizionistisch» betitelt, is desondanks een antisemiet, want daarbij gaat het om een nieuw soort antisemitisme. Het probleem is niet een gerechtvaardigde kritiek aan de staat Israël, maar een nieuwe vorm van antisemitisme. Men kan deze beide aspecten zeer wel van elkaar onderscheiden. Dat geldt vooral op het gebied van de uitlegging van Bijbelse geschiedenissen uit het Oude en het Nieuwe Testament.

Om welke Palestijnse kerken en christenen gaat het in dit artikel?

In deze bijdrage houden wij ons bezig met de vertegenwoordigers van de kerkelijke instituties in de autonome Palestijnse gebieden. De Palestijnse christenen van vandaag gebruiken internet, om hun interpretatie van het Oude en Nieuwe Testament te propageren. De Palestijnse «online-kerk» houdt er talrijke «links» op na op internet en verspreidt daar haar theologie. Bovendien belegt zij conferenties op lokaal en internationaal niveau.

Het is mijn bedoeling, om de aandacht te vestigen op de inspanningen van de verscheidene christelijke kringen onder de Palestijnen, vooral de Lutheranen, Anglicanen, Katholieken, Baptisten en de Grieks-orthodoxe kerk, die de elektronische media en hun wereldwijde kerkelijke verbanden gebruiken, om hun nationale en historische identiteit te propageren. Het zwaartepunt van

mijn artikel ligt op de religieuze propaganda van de Palestijnse klerikalen binnen de Autonome gebieden en op de banden, die ze onder elkaar hebben, maar ook tot Palestijnse christenen die in de Westerse «diaspora» leven. Mijn uitleggingen hebben geen betrekking op die christenen, die in de staat Israël leven.

Het bronmateriaal. Door preken, gebeden, ceremoniën, informatie en persoonlijke rondschriftbrieven in de «digitale kerk» misbruikt de leiding van de Palestijnse geestelijken, de Heilige Schrift doordat zij er een nieuwe betekenis aan geeft en de eenvoudige betekenis van de tekst verdraait. Palestijnse geestelijken bedienen zich ook van massamedia. Hun gemanipuleerde interpretatie van de Schrift maakt het hun mogelijk, als het ware «stenen» op het Zionisme te werpen, om op deze manier een geestelijke Intifada tegen Israël te houden.

Dit fenomeen neemt nog ernstiger vormen aan, wanneer hoge geestelijken als patriarchen, bisschoppen, decanen en leiders van Bijbelscholen achter internetsites staan, die antizionistische, anti-Israëliëse en anti-joodse propaganda verspreiden. Wanneer kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders en hun woordvoerders in ambtelijke kledij op het beeldscherm verschijnen en dan Bijbelteksten citeren, maken ze aanspraak op een geestelijke autoriteit, die veel van hun toeschouwers niet ter discussie durven stellen.

De dood van Palestijnse «heiligen». Palestijnse christenen verschaften zich door de media een propaganda-voordeel, doordat zij het Bijbelse begrip van het marteldom voor hun zaak misbruiken. In de Palestijnse kerk past men het begrip «dood der heiligen» uit het vroege christendom toe op degenen, die tijdens de El-Aksa-intifada gedood zijn en stelt Israël als de onderdrukker van de Palestijnse «martelaren» voor. Daarbij stelt men Israël gelijk aan de vervolgers van de eerste christenen.

Zo gebruikt de Lutherse bisschop Munib Younan heel dikwijls het begrip «martelaarschap». De geestelijke, die in Helsinki theologie studeerde en daar veel vrienden heeft en zijn Amerikaanse media-adviseuse, die de titel «reverend» voert, hebben als eerste het thema van het «Palestijns-Christelijke martelaarschap» op de wereldwijde agenda van de Lutherse kerk geplaatst. Nadat in het jaar 2000 in Beth Jala, de Duitse arts Harry Fischer, die met een Palestijnse getrouwd was, bij een actie van het Israëlische leger gedood werd, publiceerde Younan een artikel, onder de titel: «De Lutherse gemeente offerde een heilige». Daarin verklaarde hij plechtig: «Harry, je wordt vandaag toegevoegd tot de wolk van heiligen, die hun leven voor de vrijheid van de mensheid geofferd hebben». Indirect stelt Younan met deze woorden de Israëlische als moordenaar van onschuldige artsen en als misdadigers voor, die na deze daad met hun legerhelikopters terugkeren, om meer moorden te begaan.

Natuurlijk hebben de «christelijke» media van de Palestijnen daar niet over bericht, dat Israël

met de toenmalige militaire actie op de voortdurende beschietingen van Gilo reageerde en zich voor de abusievelijke dood van de arts verontschuldigde. Voor Younan zou een weloverwogen berichtgeving met het oog op het «martelaarschap» van dr. Fischer een belediging geweest zijn. Ook de bijzetting van dr. Fischer in Bethlehem werd tot een mediaspektakel. Net als de arena's uit de oudheid, wordt vandaag het televisiescherm tot openbare arena, met het onderscheid, dat in deze moderne arena, de Palestijnen de «Israëliëse onderdrukkers» aan de kaak stellen. Zo wordt nieuws tot een dramatische show en tot een slagveld, waarop het Palestijnse christenen mogelijk is, het zionisme te brandmerken en «virtuele» martelaars te verheerlijken.

In zijn Paasprek van 2001, wendde Mounib Younan zich met de volgende woorden tot de gelovigen: «wij als kerk leven in een echt martelaarschap. De aanvallen en de verwoesting rondom ons zijn zeer zwaar. Wanneer ik de Passiegeschiedenis lees, word ik er aan herinnerd dat ook Christus op aarde leed. En wanneer ik voor mijn geestesoog de daden van Pontius Pilatus, van Petrus en van Herodes zie, dan zie ik, hoe in onze huidige wereld dezelfde dingen gebeuren. De omstandigheden zullen ons er mogelijkwijze toe dwingen, ons kruis te dragen, om opnieuw op Golgotha gekruisigd te worden».

Younan stelt Israël voor als het afgodendienende Rome én als de Joden, die Jezus kruisigden en de vroege christelijke gemeente vervolgden. Deze vergelijkingen maken van de Israëlische wrede onderdrukkers, zoals destijds Pilatus en zijn soldaten dat waren. Younan schilderde met opzet een duister beeld van de zionistische wereldbeweging, als onderdrukker van de Palestijnen, zagezegd als tegenhanger van het reusachtige Romeinse Rijk.

Ook de Palestijn Mitri Rabeb, dominee aan de geboortekerk in Bethlehem, doet voor zijn bisschop niet onder. Hij beschrijft de Israëlische als degenen, die «georganiseerde terreur» bedrijven en maakt ze voor het «martelaarschap» van de zelfmoordenaars verantwoordelijk.

Dubbele moraal en spreken met twee tongen. Naim Ateek,

de decaan van de Anglikaanse St.-Georg-Kathedraal in Jeruzalem, veroordeelt aan de ene kant de zelfmoordenaars, maar in één adem rechtvaardigt hij hun gedrag. Hij beschuldigt Israël, jonge Palestijnen door foltering in «concentratiekampen» tot zelfmoordenaars gemaakt te hebben. Herhaaldelijk vergelijkt hij Israël met de Nazi's. Ateek probeert, het negatieve beeld van de zelfmoordenaars, door misleiding van de publieke opinie, in een positief beeld te veranderen, om begrip en sympathie voor deze mensen te wekken. Daarom betitelt hij de Palestijnse zelfmoordenaars als «vrijheidsstrijders» en beweert zelfs, dat de Bijbelse Simson een voorbeeld is voor deze «vrijheidsstrijders». Volgens Ateek heeft Simson voor de gerechtigheid en de bevrijding van onderdrukten gestreden; vandaag zou men zijn verhaal kunnen vertellen, doordat men de naam Simson tegen de naam «Achmed» verruilt.

Zijn conclusie luidt, dat God Zich in het Oude Testament slechts als Joods-zionistische God openbaart, als eenzijdig en partijdig God. Hij stelt dan de vraag, of het inderdaad klopt, dat God Zich altijd aan de kant van Israël stelt, of het nu in recht of onrecht is. Deze vorm van retorische vraagstelling openbaart de ware bedoeling van Ateek.

Palestijns «martelaarschap» als voortzetting van de kruisdood van Jezus.

Ook Ateek gebruikt de uitdrukking «dood der heiligen» en breidt zelfs de betekenis ervan uit, doordat hij de gekruisigde Jezus als voorbeeld stelt voor de Palestijnse zelfmoordenaars. Daardoor legt hij bij internetgebruikers een verband met de dood van de heiligen in het vroege christendom en de «gerechtvaardigde Palestijnse vrijheidsstrijders» van vandaag, welks dood hij zelfs met de unieke offerdood van Jezus vergelijkt. Langs deze weg verlenen Ateek en de overige kerkhoofden, de Palestijnse zelfmoordenaars een legitimatie en maken ze tot «martelaars» en tot propaganda-instrumenten voor de hetze tegen Israël.

De voorstelling van Zionisme als ketterij. De leiders van de Palestijnse kerken zien pro-Israëliëse,

christelijke activisten, als ketters aan. Wanneer voor hen het «christelijke zionisme» een ketterij is, dan volgt daaruit, dat zij het Joodse zionisme als misgeboorte uit de hel zien. Labib Kobti, de afgezant van Michel Sabbah, de Latijnse patriarch van Jeruzalem in de USA, schreef: «De God van de Zionistische christenen is een vijandige god, die uitsluitend zijn volk toebehoort; daarom is hij in werkelijkheid helemaal geen god». Daarmee zegt hij, dat het zionisme een vorm van afgodendienst is. In Groot-Brittannië bedrijft Stephen Sizer uit naam van de Palestijnen een boosaardige campagne tegen de christelijke zionisten.

Zelfs Bishara Awad, de president van de Bijbelschool van Bethlehem, bediende zich van dergelijke giftige taal, toen hij een artikel tegen het christelijke zionisme publiceerde. Daarin schreef hij onder andere: «De Palestijnen moeten niet alleen tegenover Israël, de sterke zionistische staat, stand houden, maar ook tegenover de verborgen vijand, het christelijke zionisme. Deze christelijke sekte staat aan de kant van de macht van het boze». De Bijbelschool in Bethlehem dient in principe als politiek centrum, waarin antizionistische en anti-Israëliëse propaganda verspreid wordt en dat alles blijkbaar op het fundament van de Heilige Schrift.

Een christelijke «fatwa» (ge-loofsverklaring). In januari 2003 ging bisschop Munib Younan zelfs nog verder, toen hij een officiële ge-loofsverklaring publiceerde, die ver-

gelijkbaar is met de fatwa's van de moslimgeleerden. Daarin schreef hij, dat het christelijke zionisme niet alleen een zieke theologie, maar een ketterij is en erger dan het Arianisme en het Nestorisme. Ik geloof, dat de tijd gekomen is, deze misleidende christus- en evangelie-uitlegging te herzien.

Jeruzalem zijn, die tot verscheidene confessies behoren, maar zich allemaal als opvolger van Jacobus en diens autoriteit betitelen.

De God van gerechtigheid en liefde als tegenpool van een jaloers God. De Palestijnse kerken hebben een selectieve visie over de waarden

Zo worden berichten tot een dramatische show en tot een slagveld, waarbij het Palestijnse christenen mogelijk is, het Zionisme te brandmerken' (Foto: Keystone)

In principe is deze verklaring een oproep tot een nieuw soort kruistocht, een oproep aan de christelijke wereld tot een religieuze oorlog en een ban tegen de Joden en hun christelijke vrienden. Deze uitspraken doet hij, terwijl hij de indrukwekkende titel «bisschop van Jeruzalem» gebruikt. Daarmee maakt hij voor zichzelf aanspraak op een geestelijke autoriteit, zogezegd de stoel van Jacobus, de eerste voorganger van de gemeente in Jeruzalem van bijna tweeduizend jaar geleden. Het is interessant, dat er vandaag zeven bisschoppen van

van de Bijbel. Voor hen tellen slechts liefde, gerechtigheid en genade. Deze waarden presenteren zij als tegenpolen van de opvattingen van de «extreme» christelijke zionisten, vooral met het oog op hun verwachtingen van de eindtijd. Hun negatieve kritiek aan de christelijke zionisten uit zich daarin, dat zij ze als fundamentalisten betitelen, die zich voortdurend met de apocalyps en met het einde van de wereld bezighouden.

Munib Jounan en anderen spotten met de christelijke zionisten en met de in Jezus gelovende Joden, vooral vanwege hun geloof, dat wij in de eindtijd leven en dat de terugkeer van Jezus voor de deur staat. In

Palestijnse kerken zijn de profetieën over de eindtijd geen thema. Vanuit de visie van Palestijnse geestelijken is het christelijke zionisme een sektarisme en dwaalleer; de theologie van de Palestijnse kerken daarentegen de waarheid.

Gelijkstelling van het zionisme met de nazi-ideologie.

De Palestijnse geestelijken bedienen zich steeds vaker van een luide misleidende retoriek over Zionisme, om in het openbaar verontwaardiging teweeg te brengen. Zij gebruiken daarvoor niet hun eigen woorden, maar zij citeren andere bronnen. Zo gebruikte de Anglikaanse bisschop Riah-Abu-El-Assal in zijn kerstboodschap van 2002, omvangrijke delen uit een correspondentie met zijn collega Monti uit Arkansas in de USA. Hij presenteerde de geboortegeschiedenis van Bethlehem in politiek gewaad. Ariel Sharon werd daarin tot een moderne versie van de moorddadige koning Herodes, die op gruwelijke wijze de weerlozen en onschuldigen in Bethlehem doodde.

Bisschop Riah citeerde als volgt uit het extreem geformuleerde antwoord van Pater Monti: «De hele wereld verstijft van ontzetting bij het zien van het schrikbewind van de Israëli's. Weleerwaarde, u beleeft en ziet met eigen ogen de gebeurtenissen in het Israëlische 'rijk' van onze dagen». Deze vergelijking van Israël met de nazi's en deze woordkeuze komt weliswaar geheel overeen met de mening van Riah, maar niemand kan hem van anti-Joodse hetze beschuldigen, want tenslotte heeft een pater aan de andere kant van de oceaan deze woorden geuit.

In andere provocatieve uitlatingen wordt Sharon met de Egyptische Farao vergeleken. Weer anderen betitelen hem als de keizer Nero van de 21e eeuw, die met enorme vreugde, brandende steden gadeslaat.

De ontkenning van het Bijbelse Jodendom.

Met hun interpretatie van de Schrift, loochenen Palestijnse theologen elke historische continuïteit tussen het volk Israël en de Bijbel, de staat Israël en de huidige Joden. Dientengevolge is Israël niet meer het

uitverkoren volk en het verbond, dat God met Abraham, Isaäk en Jacob gesloten heeft, is niet meer geldig. Volgens deze opvatting, die al zo'n 2000 jaar geleden ontstaan is, heeft de christelijke kerk de positie van Israël ingenomen. Dat is niet anders dan de «ontervings-theologie» (in het Nederlands en Engels: «vervangings-theologie») van de Griekse en de Latijnse kerkvaders. De aanhangers van deze gedachte beweren, dat alle beloften van zegen voor Israël nu voor de kerk gelden. In onze dagen heeft deze theologie een nieuw, Palestijns, gezicht aangenomen. Met hun hulp wordt «Bijbels gefundeerd», dat het Joodse volk in het land Israël, geen nationale en geestelijke toekomst meer heeft.

Deze theologie wordt tegenwoordig nog door de bewering gesteund, dat de Palestijnen in tegenstelling tot de Joden, niet in het land geïmmigreerd zijn, maar zonder onderbreking daar gewoon hebben. Deze en gelijksoortige propaganda wordt onderbouwd met Bijbelverzen in het Arabisch uit boeken als de Psalmen, waarin sprake is van Sion en Israël. In de Arabische liturgie wordt genegeerd, wat Maria, Zacharias en de rechtvaardige Simeon in hun lofprijzing zeiden (vgl. Lk. 1: 54-68; 2:32). Daarmee wil men het Hebreeuws in de Schrift en het Joodse karakter van het Nieuwe Testament elimineren.

Een paar voorbeelden: «Palestijnse aarde», Jezus, «de eerste Palestijn».

Palestijnse christenen schrikken ook niet voor geschiedvervalsing terug. Zij veranderen bijvoorbeeld Bijbelse begrippen en geven er nieuwe namen aan. Inplaats van «land Israël» zeggen zij «Palestina» of «heilige land», maar verzekeren tegelijkertijd, dat zij niets tegen de Joden hebben.

Palestijnse kerkleiders presenteren in de massamedia een nieuw beeld van Jezus van Nazareth. Zij scheppen een nieuwe mythologische figuur, doordat zij Jezus tot «eerste Palestijn» maken. Zijn moeder Maria en Zijn discipelen worden eveneens tot Palestijnen. De daar achter liggende bedoeling is duidelijk. De vervalsing van de Bijbelse berichten moet er toe dienen, het nationale recht van de

Palestijnen op het land te funderen, doordat men de Joodse identiteit, die uit heilige teksten blijkt, ontkent.

Op de kritiek, dat Palestijnse christenen zich niet aan de historische waarheid van de kerk houden, reageren zij met een loochening van de realiteit, doordat zij zich een schijnbeeld over de Heilige Schrift en het land Israël scheppen. Zij versterken deze paradox, wanneer zij beweren, dat hun wortels teruggaan tot op de in de Bijbel genoemde afgoden dienende Kanaänieten of Filistijnen. Zo ziet bijvoorbeeld de kathoek Labib Kubeti het.

De bijzondere betekenis van de in Jezus gelovende Joden wordt gelochend.

De hoofden van de Palestijnse kerken verspreiden niet alleen systematisch de «vervangings-theologie», volgens welke de kerk het «ware Israël» is en verwerpen tegelijkertijd het christelijke Zionisme, maar zij ontkennen het bestaansrecht van de grote groep in Jezus gelovende Joden. Zij verlangen van hen, lid van de bestaande kerk te worden.

In principe streeft elk hoofd van de Palestijnse kerken, van de Lutherse, de Anglicanen, of de Katholieken er naar, de Messiaanse Joden in hun kerk te integreren, hoewel het bij hen ook slechts om «een deel van de kerk» gaat.

De Arabische «moederkerk».

De Arabische kerken stellen zich in de plaats van de Messiaanse Joden, waar het Nieuwe Testament over spreekt. Dat gebeurt voor een deel door een vervalste interpretatie, doordat de eerste gelovigen van de Pinksterdag als «Arabieren» betiteld worden. Volgens deze betekenis heeft slechts de heidens-christelijke kerk in het land haar historische continuïteit bewaard, in tegenstelling tot de «gemeente van de besnijdenis», die haar oorsprong verlaten heeft. Deze theologie ontneemt in principe het Joodse karakter aan het Nieuwe Testament en annuleert de verbinding tussen de Messiaanse Joden van vandaag en de oorspronkelijke gemeente van de besnijdenis.

Ook de pro-zionistische instelling van de Messiaanse Joden en haar identificatie met de staat Israël, is de

hoofden van de Palestijnse kerk een doorn in het oog. Het geloof van de Messiaanse Joden, dat zich met het Bijbelse Zionisme verbindt, vormt voor de Palestijnse christenen een groot probleem. Het is zelfs tot een ernstige crisis gekomen in haar relatie tot de Messiaanse Joden, omdat deze proberen hun belangrijkere positie onder de gelovigen in Israël én wereldwijd weer in te nemen.

Om de lokale Arabische kerk als opvolgster van het oorspronkelijke christendom te legitimeren, gebruiken Palestijnse christenen de laatste tijd steeds meer het begrip «moederkerk». Daarmee wordt een anti-Joodse theologie geschapen, die de legitimiteit van de Messiaanse gemeenten in Israël betwist, omdat deze het recht voor zichzelf claimen, weer aanspraak te maken op hun eerstgeboorterecht.

De verbinding tussen christendom en islam – een gevaarlijke symbiose. Palestijnse christenen werken samen met Palestijnse moslims op het gebied van de media, wanneer het om hun internationale inspanningen gaat. Volgens de woorden van Mitri Raheb behoren de Arabische christenen onafscheidelijk tot de Arabisch-moslimse- en ook tot de christelijke wereld. Het is verbazingwekkend, dat hij verder beweert, dat ook de islam theologisch en historisch gezien een

vast bestanddeel van de Joods-christelijke wereld is. Met deze uitspraak wordt de islam met de Bijbelse erfenis van de Joden en de christenen verbonden, met een rechtvaardige God, Die aan de kant van de verstotenen en de onderdrukten staat, dus aan de kant van de Palestijnen. Totaal genegeerd worden daarbij de onderhuids in de islam aanwezige ideeën van de *Jihad* (de heilige oorlog) en van geweld.

De nationale en pan-Arabische solidariteit is een belangrijke factor in de betrekkingen tussen Palestijnse christenen en moslims. In Arabische kringen spreekt men van een «Arabisme» als gemeenschappelijke noemer, in de regio van Magreb tot aan de Perzische Golf. Dit Arabisme identificeert zich ook in christelijk gewaad met de moslim-maatschappij en maakt het kerkelijke woordvoerders mogelijk, een aanval te doen op die kerken in Westerse landen, die met Israël en de Joden sympathiseren.

Binnen het kader van het Arabisme is dit gedrag slechts natuurlijk. Zo riep Atalla Hannah, de aartsbisschop van de Grieks-orthodoxe kerk, op tot samenwerking van moslims en christenen tegen de oorlog in Irak. Daarbij vergat hij niet, de zelfmoordenaars te loven en als Arabische helden te betitelen.

Een coalitie tussen «kruisridders en Joden» tegen het Oosten

en de islam. De methodisten-voorganger Alex Awad en anderen zien zich als verdedigers van de moslims en de islam. Awad roept op tot de strijd tegen de vooroordelen onder de christenen in het Westen en herinnert daarbij aan de anti-islamitische kruisridders van de Middeleeuwen. Het is een ironie, dat christelijke Arabieren zich met zulke vergelijkingen tot propagandisten voor de islam maken.

In dit verband moet ook op de islamitische tegenpool van de christelijke «vervangings-theologie» opmerkzaam gemaakt worden. Parallel met het christelijke dogma, volgens welke de kerk de positie van Israël ingenomen heeft, bestaat in de islam de mening, dat Mohammed het Jodendom afgelost heeft. In deze zin maakt de islam gebruik van de christelijke «vervangings-theologie».

ACHTERGRONDINFORMATIE UIT ISRAËL

■ «DOOD DE NIET-MOSLIMS»

Als robots gemanipuleerd

De opvoeding van veel Palestijnse kinderen om te haten, leverde zeker ook een grote bijdrage aan het falen van de Oslo-akkoorden van 1993. Op grond van het democratiseringsproces in het Midden-Oosten en de hoop op een vredesovereenkomst in Israël, werd onlangs een baanbrekend project in het leven geroepen. Het programma «Teach Kids Peace» (Leert kinderen de vrede) moet bij de Palestijnse kinderen een verandering van denken bewerken.

Islamitische terreur is geen toevalsproduct. In een cultuur, die sinds decennia haat, *Jihad* en antisemitisme schraagt, moest het zo ver komen. Ik groeide in de jaren '50 in de Gazastrook op, dat toen door

Egypte bezet was. President Nasser wilde destijds de Arabische wereld verenigen, om Israël te vernietigen. Hij mobiliseerde de Arabieren in de Gazastrook en stuurde ze als ondergrondse strijders – zogenaamde *Feda-*

jin (letterlijk: de zich opofferenden) – naar Israël. Bij één van deze acties sneuvelde mijn vader, die de Egyptische troepen in de Gazastrook en op de Sināi commandeerde. Daarop werd hij tot *Shahid* verklaard. Nasser had